

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes számon ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számon kaphatók: a "dohánygyárakban."

Husdrágaság.

Lapunk szerkesztőségéhez érkezett a következő levél, a melyet egész terjedelmében adunk.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Jóleső érzéssel olvastam b. lapjának f. hó 2-iki számában megjelent „Hatósági mészárszéket kérünk” című cikket, bizonyítotték annak, hogy a Fejérmegyei Napló nem feledkezik meg a közérdekről, melynek szolgálatába állott. Olvastam a mészárosok nyilatkozatát, Marschall Nándor nyilatkozatait, de — sajnos — hiába kereselek a fogyasztó közönség nyilatkozatát. Rendkívül jellemző városunk közönségére, hogy akkor is, mikor eminens érdekeiről van szó, mélységesen hallgat s jobb ügyhöz méltó megadással türi a jogai és zsebe ellen intézett kartellt.

Bár nem én vagyok az a bizonyos cikkíró, kire félre nem ismerhető haraggal hivatkoznak a husiparosok, amiért meg merete írni az igazat, legyen szabd nekem is panaszkodnom (ezt talán csak szabad?) s néhány indulatmentes megjegyzést tenem az eddig megjelent, főntebb említett nyilatkozatokra.

Igen érdekes a mészárosok nyilatkozata. Miként Bodóné, mikor a bor árát kérték tőle, a mészárosok is másról, katonai husszállításról beszélnek s nem arról, hogy a nagyközönség miért nem kapja olcsóbban a húst. Különös Marschall Nán-

dor szereplése; ő nyilatkozik először az összes, később egy-egy mészáros nevében. Eltekintve az áráktól, Marschall egyike a legügyesebb fővárosi stíly iparosainknak, de legkevésbé sem szimpatikus azon cselekedete, hogy a mészárosok patronusának teszi meg magát; bizza csak azt a mészárosokra, megállnak azok maguk lábán akkor is, mikor a hus árát emelik s tegyék azt most is, mikor ezt a nagy nyilvánosság előtt indokolni kell.

Marschall nyilatkozataiban találok számításokat, melyek épen úgy sikerültek, mint aminőknek azokat előre elképzelttem. Nem akarom az összeállításokat bonckés alá venni, mert nem vagyok annyira szakértő, hogy megjegyzéseimre a mészárosok ne tudnának esetleg körömfönt módon válaszolni. Nehogy azonban a fogyasztó közönség mindazt, amit a mészárosok állítanak, készpénznek vegye, csak annyit jegyzek meg, hogy a legfrappánsabb börtzianerrel, a legügyesebb iparossal is megtörténik, hogy néha „elvásárolja” magát s hogy az ilyen rossz vétel mellett keveset, vagy semmit sem keres, sőt rá is fizet. Hiszen tudomásom szerint a marhakereskedőkkel is megtörténik nem egyszer, hogy a piacra vagy Budapestre küldött marhaszállítványra ráfizetnek, az évi zárlat azonban nyereséget mutat, sőt oly jövedelmet, aminőt egyetlenegy hivatalnokember sem tud felmutatni.

A kimutatások között a következő

érdekes dolgokat találom. I. csoport 45 kg. hus á 1.44. Hol marad a vésepecsenye, amit nem ad a mészáros 1 k. 44 fillérért? Fel vannak számítva tartás, gulyásbér, kocsi, lőtartás (talán kutyatartás is?) mészárszék-bér, vágási és kimérési jutalék s jég címén olyan összegek, melyek nem felelnek meg az évi költségből egy marhára eső összegnek.

A budapesti árak a kínálat és kereslet mérve szerint hetenkint váltakoznak s ha az egyik mészáros vett is 64 fillérért élőszuliban marhát, azt csak nagy ritkán teszi, mert kap olcsóbban is (mint a hivatalos árjegyzék mutatja) s tudjuk azt is, hogy a mi mészárosaink nem vágnak I. rendű hizott göbölöket, hanem csak javított parasztmarhát.

Egyébként, annak bizonyítására, hogy az ilyen összeállítások mit érnek, felhozok egy esetet: Néhány év előtt a székesfővárosi tanács foglalkozván a kenyér árának indokolatlan emelésével, felhívta a pékeket, hogy az áremelés jószággázt igazolják. S mi történt? A pékek kimutatták, hogy a 85% lisztből s 15% burgonyából összeállított kenyérré, az akkori buzaárak mellett még rá is fizettek. A tanács azonban nem ült fel e kimutatásnak, hanem a városi vegyészsel süttetett kenyeret. A vegyész tehát 85% lisztből s 15% burgonyából süttött kenyeret s mikor ezt összehasonlították a pékkenyérrel, azt találta, hogy az

Bozsókné a pápánál.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Sirva ment haza Bozsókné a templomból. A főúr olyan szépen kiprédikálta, hogyan és mikor mennek Rómába, mi mindent látnak ott, még a pápát is. Beeresztik őket, mert lám azt írta a Szentatyá, hogy szereti a magyarokat.

Igen ám, csak hogy ő neki nincsen olyan hetvén kemény forintja, amiért elvinnék a tenger messzeségbe.

— Bizony édes lelkem, — köhicsélt mellette kijövet az öreg Szucsákné, — sok pénz az, de csak összekapargatnám a föld alól is, ha egézségem volna.

— Talán majd én is összerentem, — csillant föl a reménysugár Bozsókné lelkében. Jó az Isten, nem hagy hiába imádkozni.

Aztán megkereste a ládafiában a néhány garasát és elpanaszkodta a baját a plebánosnak. Az is adott valamit, de legtöbb került az özevgy Szucsáknétól.

— Itt van édes Bozsókné, — mondotta az öreg, — menjen el én helyettem, imádkozzék ott a szent városban én helyettem. Aztán a pápát bizonyosan megnézzé, meg az olvasómat is megáldassa vele. Csak megéltet az Isten addig, míg megjönnek, aztán elmondja majd, milyen a pápa, mi mindent szépet látott.

S odaadta az öregszemű, kopott olvasóját; régi már, sokat imádkozott róla. Csak el ne vesztse valahogyan, mert ő szent asszonytól kapta!

Együtt volt hát a pénz. Bozsókné asszony feje olyan volt előre, mint valami panoráma, annyi

sok szép forgott benne, a mit ő mind megtapasztalt majd.

Nem is tudott, látott az utból semmit se egész odáig. Szébb határt ugy se lát, mint az övéké Szegalján; ő csak Rómába vágyakozott.

Egyszer csak odaértek. S itt kezdődött az ő boldogsága. Valami lázas nyughatatlanság fogta el a sok idegen szépség láttára, csak úgy ödögölt a csoport után, melyikben a káplán ur is volt s csak úgy magában bámulta a sok mindent. Megnézte a bold. Szűz templomát is, mely ott épült, a hol egyszer nyáron hó esett mint azt egyik szombat este előlvasták az újságból. Akkor haranglábakat látott a piacokon, hogy soha olyan, — pedig volt ő már Komáromban is.

Hát mikor a pápa templomába mentek! Az egyik utcasarkon egy lábat látott kőből; akkora volt, hogy ráült a fejére nyugodni. — Hogy csodálkozik ezen majd a Szucsákné! — gondolta magában s barangolt tovább. A templom előtt két kutat talált. Könnyű lehet meríteni a víz magától jön, csak hogy olyan magasra megy, hogy bajos elérni a vödörrel. Hát a templom belseje! Alig mert föltekinteni onnét az ajtóból mindjárt. Istenség, de szép! Azt hitte, a mennyországba jutott, olyan csillogó volt minden, meg magas. Ugy mint a Csörgő Miska imádságában van, akit a plebános ur kitöltött a nyomtatványával együtt. Pedig épen így írta le a „Hét szent esték”-ben a mennyország pitvarát.

Este kihirdették, hogy másnap mindenki ott legyen a nagy téren a pápa temploma előtt, mert akkor lehet meglátni a Szentatyát. A jó asszony hol ébren, hol félálomban, egész éjjel a pápával foglalkozott. Hisz ő még a püspököt is csak egyszer látta, akkor is csak egy kicsit hátulról.

Ezren meg ezren várakoztak reggel a szent Péter-téren. Fehérharisnyás olasz katonák állottak sort valami ötöt, azok között menték föl, de a szempont még nem volt kinyitva. Ez otthon is megtörténik, — gondolta magában, — ha a sekrestyés elalszik.

Aztán megpróbált nézegetni. A tér olyan volt, mint valami méhkas a forrongó embertömeggel. A sarokban idegen náció lóbálta vígan a zászlóit, mintha csufolkodni akarnának, hogy nekik nincs. Pedig csak néznék meg a Szegaljai templomát, hat ember is nyög alatt Urnapján, mert hat fogódzója van a száranak. A nap meg süttött, hogy a fejkendője is lemelegedett róla.

Egyszerre csak elkezdtek mindenfelől kibálni, kérték elő a jegyeket, ki pirost, ki felhért, ki sárgát s a szertit cregették be a népet a templomba.

Bozsókné is be akart menni a többivel, de rémülve vette észre, hogy nincs meg a kendője, amibe a megáldatni való egyet-mást belekötötte. Otlhagyta a szomszéd boltban vásárlás után. Csak egy ugrás ide, gondolta s visszasieltet a katonák között.

Mire visszatért, üres volt a tér, katonák, nép eltűntek. Dobogó szívvél iparkodott be a nagy ajtón a templomba, de csak elibe állott egy nagy kutona és nem eresztette. Mutatta a jegyét, sirt, könyörgött; hiába.

Azt hitte, a szíve szakad meg. Belülről harsogó éljenzés, majd meg csodaszép ének hangzott. Bizonyosan most jön a pápa. S ő nem láthatja. A vasrészhez támasztotta izzó homlokát és sirt, sirt keservesen, olyan végzetlenül elhagyottnak érezte magát.

Elment félre egy oszlop mellé, mikor vége volt mindennek, hogy ne is lássa az örömtől

Mai lapunk 4 oldal.

övé (t. i. a vegyészé) sokkal szebb. Ujat süttöt tehát több burgonyával, aztán még többel, szóval felvitte 60% burgonyára s 40% lisztre s a kenyér még mindig szebb volt, mint a péké, ennek folyományaképp Budapesten a tavasszal már megkezdődött a hatósági pékműhely.

Vajjon a mészárosok, mikor a bélfaggyút, székfaggyút és az elkallódó csontokat felszámítják, nem számítanak-e tulajdosok sok lisztet és kevés burgonyát?

Egy foggyászó.

Ezek a sorok egy sokat tapasztalt férfitől való, a ki — talán a legnagyobb sajnálatára — maga is sokat kénytelen húsvásárlással, a mészárosokkal foglalkozni s a tapasztalatait nem egyedül Fehérvárott szerezte.

Ezzel — azt hisszük — be is fejezhetjük a vitát. Készszéggel megengedjük, hogy a mészárosok, illetőleg Marschall Nándor ur erre is tudna válaszolni. De hát szeretnénk látni azt a föllállított tételt, a melyre így, vagy úgy, ilyen vagy olyan szempontból válaszolni nem lehetne. Mi szívesen adtunk helyet a közönség köréből jött felszólításnak s szívesen nyújtottunk teret a mészárosoknak, hogy igazaitak védelemhezessék. Azt látjuk, hogy a különbség a közönség érdeke és a mészárosok érdeke között óriási, szinte áthidalhatatlan. Megérteni egymást és dűlőre jutni — úgy látszik — nem képesek, legfeljebb tovább fűzik a szót a szóba. A mészárosok azt állítják, hogy ők ráfizetnek az üzletükre. A közönség erre azt mondja, hogy lehetetlen ezt elhinni. Mert a ki veszteségre dolgozik, annak meg kell bukni és a mészárosok lehetetlen emberek volnának, ha olyan tételt folytatnának, a melyen állandó az anyagi veszteség. Sőt ha tovább megyünk, azt látjuk, hogy a hivatalos adatok szerint a hus ára a legtöbb magyar városban olcsóbb mint Fehérvárott. Ha tehát a fehérvári mészárosok ráfizetéssel folytatják üzleteiket, a többi városok mészárosainak még többet kellene ráfizetni a mulatságra. Tehát e szerint Magyarországon csak vagyonbuktolt mészárosok léteznének. Istennek hála! ezt nem látjuk! Hanem látjuk azt, hogy azok a statisztikai adatok, a melyeket a mészárosok a közönség elé terjesztenek, nem fedik teljességgel a valóságot s a mészárosok keze is inkább hajlik maguk felé, mint a nagyközönség felé. Hiszen ez érthető és természetes is.

Mivel pedig nekünk figyelemmel kell len-

ragyogó arcokat. Eszre se vették, ment kiki a dolga után.

Hogyan megy ő vissza a faluba? Mit mond Szucsákné, ha még a pápát se látta. Az olvasóját se áldotta meg!

Egy fekete hintó közeledett. Épen ott előtte állott meg; először kilépett belőle egy aranykeresztes püspökforma, aztán egy másik, a kinek szép tarkaszínóros kalapja és épen olyan piros harisnyája volt, mint otthon a Bíró Erzsikének. Mikor meglátta Bozsókné asszonyom könyves ábrázatát, mondott valamit, de hát ő nem érette meg, csak kezét csókolta illedelmesen.

— Azt kérdi a bibornok ur, mi baja, jó asszony? — szolt nagy csodálkozására magyarul a kisebbik kereszties ur.

— Bizonyosan ez is zarandok — gondolta magában, aztán elkezdte a históriáját, de a Szucsáknéval.

— Csak kurtán, csak kurtán, — siettetve amaz s alig néhány szó után már elhallgattatta. Azután beszélt valamit a másiknak, olyan könyörgő hangon, még a kezét is összetette. Az meg csak bólintott.

— Holnap, jó asszony, jöjjön ide a kapuhoz délelőtt s talán megláthatja a pápát. Csak nyugodtan, mert megbetegszik.

Pedig dehogy tudott nyugodni. Másnap a nagy vaskepatulóját egy nyájas képl. ur elvezette sok folyosón keresztül egy szobába. Délfelé a püspök is jött s biztatta, csak várjon türelmesen.

Soká voltak a szobában. Bozsókné alig mert megmozdulni a gyönyörű zöld szőnyegen. Olyat még soha se látott. Imádkozgatni akart, nem ment. Mindig ott járt az esze, milyen is hát

nünk a mi olvasó közönségünkre s azt nem farszthatjuk egy olyan vitával, a melyről előre látjuk, hogy a jövő húshagyóig se lennénk képesek — lezárják a számadást. Az ítéletet a közönségre, meg az illetékes tényezőkre bizzuk, tegyenek azok a maguk érdekében azt, a mit jónak látnak.

A mészárosok legyenek meggyőződve, hogy senkinek az egyéniségét, hótiszta jellemét érinteni nem akartuk, hanem csipán a nagy közönség érdekeinek adtuk kifejezést, a mely bizonyára van olyan becses, mint a mészárosok érdeke. Itt a nagyközönség szerény anyagi helyzetéről van szó, a melyet a lehetőség szerint orvosolni próbáltunk. Utóvégre, ha a vendéglősök csinálhattak részvényekre alapítva egy sörgyárat, ha vannak gabonaráktárok, ha vannak a cselemdizériák orvoslására közöskönyhák, miért ne lehetnének hatósági, vagy szövetségi alakra állított mészárosok.

Ez persze az érdekelteknek a dolga és nem a miénk. Attól függ a dolog, hogy Fehérvárott csak jajgatni, káromkodni tudnak-e az emberek, vagy pedig magukon okosán segíteni is.

Egy nagystylú ember.

E hét elején történt.

Pösch Emil a mesebeli hat millió téglagyártó téglagyár tulajdonosa a hét elején kinn volt a mesebeli téglafalepen és kutat íratott. A munkások élve a kedvező alkalommal alázatosan megkérték a nagy urat, a ki vidámabb óráiban báró is és álmban hétágu koronát visel, hogy fizetné ki az 1 forint 20 krajcár napszámukat, mert hát ők szegény-emberek s a család, a gyerekek, az asszony stb. stb. szóval szükségük van a pénzre.

A báró ur pénz helyett titokzatos mosolyal felült a szerény kérésre és egy nagyszerű meglepetéssel fizette ki a napszámokat. Elmondta, hogy okvetlenül meg fogják kapni a pénzüket, mielőtt ő az 5 millió peret, a melyet a várossal szemben megindított, meg fogja nyerni. Sőt, ha az a rengeteg pénz a zsebében lesz, egykét 20 filléres borra való adásától sem fog idegenkedni.

A munkások nyitott szájjal hallgatták a nagy ur leleplezését egyelőre megelégedtek a reménységgel, de elhatározták, hogy nyomban fölvilágosítják öskoronázó városunk nyugodtan alvó polgárságát, hogy jó lesz nem aludni és mindig

a Szentatyá. Lesz-e nagy aranykorona is a fején. Mert itt csupa arany meg ezüst minden. Szegyenkeve nézett végig a ruháján. Majd csak meghuzódik valahol a többiek mögött, hogy legalább messziről láthassa.

Egyszer csak sietve jött egy piros ruhás ur. Intett. Ő csak ment utána vagy hat szóban keresztül, a hetedik ajtónál aztán eltűnt mellőle. Befordult Bozsókné a terembe. Csak megcsuklottak ijedtében a terdei.

Nagy karosszékben fehér ruhás aggastyán ült nyájasan beszélgetve a püspökkel. Ez a pápa, rögtön megismerte, sokszor látta az arcképét. Hogy tovább mi történt, azt Bozsókné asszonyom maga se jól tudja, mégis el tud beszélni róla órákig a szájtáto hallgatóságnak.

— Csak arra emlékszem, — galambom Szucsákné asszonyom, — hogy a jó püspök ur odavezetett a Szentatyához, mert bizony nem mertem volna beljebb kerülni. Ott aztán megcsókoltam illedelmesen a pápának két fehér kezét. Beszélt is sokat, de én csak sirtam; megsimogatta az arcomat, kezébe vette a maga öreg szemüvegét és megáldotta. Mire kikerültem, ott volt már a kaplan ur, az vezetett haza. Örömben jérni se tudtam.

Csöndes irigységgel hallgatják a szegáljai asszonyok a világlátott Bozsókné beszédeit, Szucsákné meg boldogan szorongatja sovány ujjai között a kopott olvasót. A pápa kezében is volt már. Oda nem adná egy félvilágot.

Dr. Vass József.

a Nagy Sándor féle végrendeletéről álmodni, mert leszünk még cudarabbul is, az ötmillió per meg a vánkost is kiviszi a fejünk alól.

Be is nyargaltak a Sz. F. U. kiadóhivatalába, a hol a kiadó ur érthető meglepetéssel hallgatta a nagy újságot s alig várta, hogy a drága hír meghozói az ajtón kívül legyenek, rögtön kikelt magából és eljárt a táncrend összes létező és nem létező programszámát.

Ez volt az öröm kifakadása. Ezután jött a nagy szenzáció feltalálása. Meg is íródott annak rendi és módja szerint felsallangozva, a személyek megnevezve, a polgármester szereplése, alázatos alkudozása, a zsidótemető mellett fekvő kárpótlás, Vázsonyi Vilmos szenzációs felépése, sőt, hogy az igazság annál fogósabb legyen, a kiadó ur azt se sajnálta kijelenteni, hogy „ő” a bizonyított okmányokat is látta.

Denikve a nagy szenzáció benyargalta a várost. Az emberek elkecserekedtek, leszdíták a gyalázatos városi adminisztrációt, elmondták, a mit mi már szászor hallottunk, hogy:

— Ilyen is csak Fehérvárott történhetik meg.

Aztán jött a kiábrándulás.

Ez persze csak a mi szenzációnk. A szenzáció többi része ezután következik.

Pösch ur, a nagy, a milliomokkal Vázsonyi Vilmosokkal és hétágu báró koronákkal dobálózó báró Pösch ma vajjon miért mutatta be magát egy ilyen hitvány keretben, potom 1 frt 20 krajcáros napszám meg nem fizetésével? Azért, mert szüksége volt rá.

Pösch Emilnek szüksége volt rá, hogy nagy embernek lássák. Ezért akart olyan téglagyártó alapítani, a hol milliókról van szó; ezért vette fel a hangzatos báró címet; ezért indított — a munkái előtt — pert egyszerre ötmillió koronáért, azért hitta védelmére a nagy Vilmost, a legyőzhetlent. Bejelentve ugyan a bejelentési hivatalban nem volt, de többek előtt kijelentette, hogy vidéki földbirtokos; de a kinek azonkívül birtokai vannak Franciaországban, Afrikában s valószínűleg a holdban. Állítólag Fehérvárott is volna háza, a Deák Ferenc utcában, de az arát elfelejtette még kifizetni s tévedésből még a nevére sem íratta.

Ez alatt a fényes nimbusz alatt persze egyebet is csinált a jó ur. Leányát, a „baronesszi” eljegyeztette egy hadnagygyal, a kinek azonnal és ígértben 60 ezer forint hozományt adott. Hogy azonban az aprópénzből ki ne fogjon, becses nászát nem sajnálta egy kis kölcsönkéréssel terhelni (sebai! Kikerül az 5 millióból).

Hogy a közönség, a mennyire ez idő szerint lehetséges, tisztában legyen a nagy téglagyáros városunk jövédelmének szaporítója épen nem bizalmat kellő egyéniségével, közöljük a következőket: a „Rendőri Albumban” a professzionátus bűnök megrögzött alakjai között a 295. szám alatt meglátjuk a „báró ur” arcképét s vele kapcsolatosan a következő, klasszikus rövidségi jellemrajzot: Pösch Emil Leo Ferenc (alméven Thibolt Emil Leo Ferenc) született Budapesten 1862. febr. 16-án r. k., volt bankhivatalnok. Büntetve volt tiltott szerencsejáték miatt 20 kor. pénzbürséggel.

Pösch ur egyébként ma sehol nem található, ma reggel „fontos üzleti ügyben” és „hirtelen” az ország szék- és fővárosába utazott, azóta hívogatják, csalogtatják.

— Emil, Leo Ferenc, Thibolt gyere haza, minden nem lesz megbocsátva.

Pösch ur azonban nem mutatja magát, sőt irgathatja azt a viccet is, hogy sohase látjuk többé viszont.

Simon Sándor rendőralkapitány gyorsan utána utazott s egy csomó adattal terhelten visszaérkezett városunkba. Most várja a „báró urat” s reményli, hogy holnap, holnapután többet is beszélhet róla.

ÜJDONSAGOK.

A társadalomtudományi kurzus-pénteki előadását *Prohászka Ottokár* dr. megyespüspök tartja.

A kegyelet adója. A belvárosi Kath. Kőr legutóbbi választmányi ülésén egy kedves, kegyeletes eszmenék áldozott. A nemrég elhunyt *Reichardt Tamás* dr. theol. tanár váratlan elköltözése mindnyájunk lelkét megrendítette. Egy nagytehetségű, nagy szorgalmu, példás életű tudóst és papot vesztett benne az egyház, a kire fényes jövő várt, a ki a sötét viharként közelgő társadalmi népmozgalmakban egyik erős oszlopa lett volna a *keresztény magyar* hazának. A kik közvetlen közelségből ismerték, egy őszinte, igazlelkű, nemesszívű jóbarátot veszítettek benne, akinek szeretetreméltó egyénisége mindig a halás emlékezésé maradt. A Kath. Kőr választmánya őszinte óhaját fejezte ki az irányban, hogy *Reichardt Tamás* dr. emléke ne juthasson a feledés szárnyaira. A kik becsülték és szerették őt, azon legyenek, hogy emléke megörökíttessék. Emeljünk porladó hámvai fölé márvány síremléket, amely a temető lakói között is megmutassa, hogy az, aki most köztük néma pihenésben porladozik, pár évvel ezelőtt még sokak szeméfenye volt, a kik az ő kedves emlékeit látható módon is meg akarják örökíteni.

Lapunk szerkesztősége készségesen vállalkozik rá, hogy az összegeket a Kath. Kőr vezetőségéhez juttatja. A ki azonban közvetlenül a Kőr vezetőségéhez kívánja adományait juttatni, ott, a helyiségben is megtéheti. Lapunk minden beérkezett adományt nyilvánosan nyugtázní fog.

Adományunkat sietünk letenni magunk:

Bilkei Ferenc, a F. N. szerkesztője 5 kor.

Főispáni ebédok. A főispáni ebédre hivatalosak voltak 14-en: Szűts Jenő alispán, dr. Balassa Imre tb. főjegyző, dr. Korniss Zoltán tb. főjegyző, ifj. Havranek József vm. aljegyző, Turján József p. ü. igazgató, Farkas Gyula kir. főállatorvos, dr. Halász Kálmán, Tóth Géza, dr. Fiath György, dr. Kégl Károly és Apt Ödön árvászeki ülnökök, Kukorely Béla és Balassa Imre aljegyzők, Kálmán Vince főszolgabíró, Korniss Boldizsár tb. főszolgabíró, Mészáros Béla szolgabíró, dr. Mészáros József járási orvos. — 15-en: Polczér Péter v. gazd. tan., Mohai Lajos v. p. ü. tanácsos, dr. Kerekes Lajos v. főjegyző, Lipsey Lajos és Nánessy János v. árv. ülnökök, dr. Kisteleki Károly t. főügyész, Juth István főszámvevő, Gebhardt Bódog főpénztáros, Farkas Sándor és Bokor Atilla aljegyzők, Reé István főkapitány, Simon Sándor és Zavaros Aladár alkapitányok, dr. Bierbauer Viktor t. főorvos, Hübner Károly és ifj. Pápay Nándor pénzügyi igazgatók.

Pályázók. A városi számvéviségnél üresedésben levő számfeljői állásra *Németh Lajos* és *Schöber Elemér* nyújtották be pályázatukat.

Küldöttség a Házban. Dunadonyból ma nagyobb küldöttség járt a pénzügyminiszternél *Csöngédy Gyula* esperes és *Kéry Ferenc* plebános vezetésével. A küldöttség adóhivatali kért Adony számára, miután Sárobgárd, amelynek adóhivatalához tartoznak, nagyon messze fekszik helységüktől. A pénzügyminiszter teljes jóindulattal biztosította a küldöttséget.

A közöskönyha. A Székesfehérvári első közöskönyha f. hó 19-én (vasárnap) d. u. 3 órakor, a tűzoltó-őrtanya nagy termében közgyűlést tart.

Gramsperger István, a múlt évben elhunyt jó emléktű apátkanonok ingatlanaiak árverezése kedden történt meg. Szőlőjét Posits Mihály kanonok vette meg 6000 koronáért a felszereléssel együtt. Általános a remény, hogy a bús hajlék a jövőben vidámabb embereket lát a maga környékén mint eledig.

Meghívás. Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelebbe tartozó Székesfehérvári hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja 1908. évi január hó 26-án d. e. 10 órakor a Távirda u. 6. sz. helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámok megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság 3 tagjának választása. 6. Felügyelő-bizottság 4 tagjának választása. 7. Alapszabály változtatás. 8. Netaláni indítványok. 1907. évi december hó 31-én a tagok száma 105, üzletészeinek száma pedig 350 volt; az év folyamán belépett 220 tag 712 üzletrésszel, kilépett 10 tag 39 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Az Iparoskőr választmánya elhatározta, hogy a kőr helyiségében minden második vasárnapon ismeretterjesztő előadásokat rendes. Az első előadás január 19-én lesz.

Jubileumi zárandoklat Lourdesbe. Nagy ünnepiük színhelye lesz ez évben a kies fekvésű délfrancia: Lourdes városa. T. i. épen 50 év múlt el azóta, hogy a kis Bernadette előtt Szűz Mária megjelent. Ez évforduló alkalmával a világ összes katolikusai nagy tömegben keresik fel Lourdest, hogy ünnepségekben részt vehessenek Magyarországból március 16-án indul egy országos jellegű zárandoklat, Olaszország érintésével, Lourdesbe, melynek vezetője: nagys. és főt. Giesswein Sándor apát kanonok, „Szt. István társulat” alelnöke, örsz. képv. ur. Jász. Ezen zárandoklatra vonatkozólag Fehér Ferenc plebános: Ebed, (Esztergom) szívesen szolgál felvilágosítással.

A székesfehérvári keresztény munkásegylet vasárnap tartotta tisztújító közgyűlést, melyen megválasztottak elnökké: Posits Mihály kanonok, alelnökké Kiss Kálmán és dr. Lakatos Frigyes, titkárrá Ketskés Elak, jegyzővé Borián Ferenc, a pénztár kezelőjévé dr. Lakatos Frigyes könyvtáros Németh János; választmányi tagok lettek: Hibácska István, Gadács Imre, ifj. Langmár János, Lánckzy János, ifj. Noficzár János, Sallai Izor, Kálmán István, ifj. Lits Ferenc, Papp András, Pemmer József, Mészáros Ferenc, Fister Vendel István. Ugyanezen gyűlésen a lemondott Jungblut Ferenc helyébe a földművesek Csábk. Nagy István választott ellenőrré.

Követésre méltó pálda. *Piros Géza* bodajki üzletvezető e hó 6-án Söréd községben népszövetségi értekezletet tartott, mely alkalommal a katolikus sajtót is ismertette. A katolikus sajtóról történt megemlékezés után gyűlést indított, melynek eredményei, 2. korona 42 fillért a Katolikus Sajtógyűléslet pénztárához juttata. Példáját ajánljuk másoknak is: követésre méltó!

Salamon János halottlevele kerestetik. Salamon János teslicsi (Bosznia) lakos nagyatyjának Salamon Jánosnak halottlevelét keresi. Ez a Salamon János 1779-ben 21 éves korában Pakson Kovács Erzsébettel házasságot kötött. Az 1840-es évek körül Fejérmegyében lakott és itt is halt meg. A halottlevelé beklüdfőjének a püspöki irodánál 6 korona tiszteletjé van letéve.

A hatodik országos vásár. A város kereskedő és iparos osztályának már régi óhaja, hogy városunkban egy teli országos vásár tartassék. Ez ügyben évek előtt egy a helybeli lapostület, mint a városi közgyűlés felirt a kereskedelmi miniszterhez. Amde eddig hiába, most azonban ez az óhaj teljesívére lett, amennyiben a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a városhoz és tudatja, hogy a karácsonyi ünnepet magában foglaló hetet megelőző hétfőn és kedden helypénzszedéssel egybekötött országos kirakodó és állatvásárt engedélyez.

Nyitványos elszámolás. Az *Inas Otthon* tagjai részére felállított karácsonyfa költségéhez hozzájárultak:

20. koronával: Felmayer István és fia!
10. koronával: dr. Saára Gyula, Kristóf K.
3. koronával: Kneztits Imre.
2. korona 40 fillérel: N. N.
2. koronával: dr. Nagelreiter Alajos, Csucs István, Kirisits Bódog, Rehorska Vilmos, Felber Géza, Rauscher Béla, dr. Czapary László, Lejer Nándor.

1. koronával: Pausch Ráfael, Szeib István; Molnár Béla, Wagner Antal, Auerbach Gábor, Sztupa János, Heilman Sándor, Weisz Miksa, Révész Mihály, Halász Sándor, Schlezinger Gyula, Csucs István, Schiffer Jónás, Szentstein János, Korhazy József, Süveges Péter, Füstér Imre, Schmölcz József, Weisz László, Hekenast Kálmán Gánes Pál, Janekievits V. zül, Bognár Ferenc Kuntler József, Kristóf Károly, Varga István, Marschall Lajos, Németh Lajos Árpád, Almásy János, Mihályi József, Nyitray Ferenc, Mendlik Aladár, Szieber Sándor, Magera Antal, N. N.

60 fillérel: Nemes Pál, Vidor Izidor, Lederer Jakob, Vekerle Ferenc, Neubart Ignác, Kolman József, Parlangi Ferenc, id. Kapitány Lajos, Német István, Kovács János, Battyk Pál.
50 fillérel: Páp Károly, Paál Elek, Hein Márton, Medgyesy József, Geisz József, ifj. Gyurkovits József, Sziksz János, Karsány Pálné, Heilman Sándor, N. N., N. N., N. N.

40 fillérel: Valentin József, Ráth Mór, S. Jákó, Vida Ferenc, Látics Ferenc, Gászler Kálmán, Lanzeritsch Antal, Vanka Ferenc, Fodor Béla, Vanka György, Singer Jakob, Scheier Imre, Orbán Ferenc, Hutzler Antal, Tanger Izidor, Tóth Károly, Laczóffy Jenő, Németh József, N. N., N. N.
30 fillérel: Schwartz Fülöp, Bárdos N., Lax Balázs, Herman Lajos, Beke János, Szalka József, Nyári József, Vinciczai Ferenc, T. S.

20 fillérel: Vekerle Lajos, Szilágyi József, Szauervald Antal, Vekerle Gyula, Vida Elek, Telet-Sándor, Kiss Imre, Kapitány Lajos, Rezi István, Farkas János, Farkas József, Stark Samu, Beke József, Szerdahelyi József, Szabó Mihály, Keczan Izidor, Varga János, Gombos Lajos, Volf Antal, Györgyike, Braun-Lajos, Vincze György, Kerbler Vilmos, Freud Vilmos, N. N.

A Mozi, mely az Otthon kávéházban gyönyörködteti szenációs képeivel a közönséget, e heti műsora a következők: 1. Varázsfuvola. 2. Szép Davis és három gyermek. 3. Feltékonyság és örület. 4. Lélek vándorlás. 5. Rossz uton. 6. A helyettes. 7. Az élet ányoldalai. 8. Rosszult jelölt fehérmú. — A műsor minden hétfőn és csütörtökön változik. Színházi vászora kapható.

Ahol a bíró — kanonok. Van egy politikai község hazánkban, melynek bírója majdnem mindig kanonok. Ez a zsepesi püspök és káptalan székhelye: Szepeshely, mely all másból mint a püspöki palotából, a kanonokok házaiból és az alkalmazottak lakásaiból. Politikailag azonban ez a néhány ház önálló községet képez. Bírónk rendszeren valamelyik kanonokot szökták megválasztani. Most is a lemondott előbbi bíró dr. *Bervaldsky* János apátkanonok helyébe dr. *Kurimszky* Antal prépostkanonokot választották bíróvá.

A szerelmi dráma egyik áldozata, Halász Borcsa még él, állandóan egyforma egészségben. Az életének megmentéséhez fűzött remény egyszer alább száll, másszor magasabbra emelkedik. Még most is gyakran elveszti eszméletét s órák hosszat sem nyéri vissza. Különbön sorsában megnyugodva, megadással túri sorsát. Sápadt ajkáról alig jön panasz, megtört alakján alig tükröződik elkeseredés. Ugylátszik lelke megtisztult a megtisztulás szentségében, csak testi fájdalmat lehetnek.

A pütléi rablógylókosság. Nem a rablógylósról szölnök. Ó tán túl jár valahol az operencián. Ugy látszik, rendőrségünk is letett már minden reményről, hogy valaha a gylkos kézrekerül. A napokban visszaküldte azt az összeget is, melyet Gulner Gyula, pestmegyei főispán, a pusztai tulajdonosa letett annak jutalmazására, aki a gylkost elkerüti az ismeretlenség homályából. Gulner Gyula kijelentette, hogy az 500 korona ezentul is rendelkezésre áll annak, aki a gylkost felkutatja. Így hát a pályázat sohasem jár le.

Caendélet a vidéken. Lapunk egy olvasója küldi be hozzánk a következő újdonságot:

Házaszabály-revizio. Elnökválasztás volt az egyik vidéki kaszinóban s állig hogy elfoglalta székét az újonnan megválasztott elnök, még jóformán köszöneter sem mondhatott a beléje helyezett bizalom megnyilatkozásáért, máris nagyfontosságú házaszabály-revizió kerestül-hajtásáról suttogott a szavazástól tartózkodó törpe kisebbség. Arról van ugyanis szó, hogy a társadalmi etiket nem tulságosan tisztelő új elnök az eddig főnálló házaszabályokat így fogja módosítani:

1. §. A kaszinóba belépni csak föltett kalappal szabad.

2. §. A székeken pihenni csak fekvé lehet.

3. §. A ferbl és egyéb csendes játék többé nem képezhet üldözendő cselekményt.

Óriási lelkesülés, nagy tapsvisar... Eljen az elnök!

Háztüznöző elvtárs. Az elvtársi kalandos nézet a házasságról újabb mulatságos esetben dokumentálódott. Mamel Antal helyben grasszáló elvtársat demokrata módon kifejlesztett lelkiismerete arra ösztönözte, hogy házassági ajánlat révén egy kis pénzmagot gyűjtsön magának. Beállított Szeigerváld József helybeli földműves házába (Berényi-ut) s itt előadta, hogy ő a Julcsa leánya szörnyű mód szerelmes. A lánnyal már érintkezett s amin örömmel látja, nem rajta mulik a boldog egybekelés. Az apa nem kételkedvén az elvtárs jóakarátában, beleegyezett s örömmel adta a párta az apai áldást. Még csak az okmányok beszerzése volt hátra. Erre a völegény egy kis pénzmagot kért az apától, nehogy meghiusuljon a szép remény. A pénzzel aztán úgy elutazott, hogy azóta se híre, se hamva. A kis Julcsa gyakorta kezébe rejti könyvöl azott arcát, az apa pedig dühös szidalmakat szór a szédelgő elvtársra. Tegnap pedig beállított a rendőrségre s elmesélte a történetet. Most már a rendőrséget is foglalkoztatja a furcsa história.

Áruló bűntárs. Szloboda Mihály a sárbogárdi Lerfer Simon korcsmárost szolgálta. Kár, hogy az egyébként derék, szorgalmas legény, az utóbbi időben az ivásra adta magát. Ez lett a megölője. Az ital rendkívüli szeretete arra sarkallta, hogy időnként be-benézzen a pincébe, hol kénye-kedvére hajtogathatta az áldott italt. Ez rendes szokásává vált, míg nem két hónapi siker után rajta vesztett. Annnyira merész volt már, hogy még a kocsisit is kinálgatta a tiltott italból, aki aztán feladta őt a gazdánál. A törvény 6 hónapi fogházbüntetéssel vette el a kedvét hasonló cselekedettől.

Tolvaj napszámás. Perczel János napszámás volt az adonyi gabonakereskedő cégnél. E minőségében 2 és fél zsák gabonával megkárosította gazdáját. A törvény 14 napi elzárással sújtotta.

Vásári epizód. A márc. 28-án tartott polgárdi vásárbá váratlanul éktelen hangzavar támadt. Egy díszes társaság összekapott, úgy hogy legalább a környéken egyszeriben megakadt a vásári forgalom. Ács János és Barács Imre kapott hajba nagy hercehurcában, minek eredményeképpen Ács János az egész családot összeszurkálta. Legtöbbit szenvedett Barács Imre, ki a szenvedett sérülések után egy hónapig nyomta az ágyat. Ács János garázdaságáért egy évi börtönt ül.

Jogot a népek! Az üdvösséget hirdető szó immár a kórházba is eljutott. Azok is, kikbe csak hálni jár az élet, fellelegzve kiáltják a megváltó szót: Jogot a népek! A székesfehérvári Szent György kórház egyik kórtermében büszkén függ pár nap óta ez az üdvösséget hirdető szó. A dolog előzményei a következők. Néhány jó alak, Virág István, Simoncsics József, Almássy Ferenc és Fekete István maguk közt valóságos kaszinót tartottak fenn, rá se hederítve a kórházi szabályokra, pipáltak, énekeltek s egyéb meg nem engedett dolgot műveltek a kórtermek csendjének megháborítására. Mikor pedig a kórházi orvosok a főcsoport figyelmé alá fogta, egyhangulag sztrájkba állottak jó cimborái, megsértett demokrata érzelmükben hangos danával a Marsselet énekeltek, úgy hogy messze hangzottak a megváltó ének hatalmas akkordjai, a sápadt árcokknak is hirdetőn a szebb jövőt. Forradalom peritette hatalmába hamarjában a természet, felirták

a fejtáblákra: Jogot és kenyeret a népek! A forradalmi hangulat annyira grasszál, hogy rendőri segítség után kellett nézni. Így aztán a díszes kompánia a városra került, hol szomorú jövőnek néz elébe.

Kézrekerült betörő. A színházi pénztár kifosztójáról van szó, ki mintegy 120-140 korona összeggel károsította meg a színházi pénztárt. A betörő, ki hallatlan vakmerőséggel látott a pénztár kifosztásához, kézrekerült: Marton József rendőri a várkörüti csatornaparton egy 15 évesnek látszó suhancot látott csavarogni. Eddigi megfigyelését eltérőleg, most vadonatúj félikabát volt rajta, mellényzsebéből pompás óralánc lógott ki, szóval egészen gavallérnak látszott előbbi megjelenéséhez mérten. A rendőri persze a hihetetlen gyorsasággal előállott változás oka felől tudakozódott. A fiu először tagadott, majd a rendőri faggatására bevallotta a lelkét terhelő bűnt. Ő az, aki tegnapelőtt kifosztotta a színházi pénztárt. Azonban, csak fél akkora bünt követelt el, mint felőle általánosnak hiszik. A pénztárt nem törte fel, különben az teljesen felesleges lett volna, mert hisz nyitva volt. A pénz nagyobb részén beruházásokat eszközölt, félikabáttal, órával, óraláncsal szerelte fel magát, egyidőre színházi jegyekkel is ellátta magát. A jó madár, ki nem más, mint Rosta Szabó István helybeli körözött alak, már a városához egyenesen néz szomorú jövője elé.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes lapgyógyyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógygyereke s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

Az Emulsió készítője, a SCOTT-féle módszer vid. fényét — a hatását — körlik! Gyermekbe veges!

SCOTT-féle EMULSIO

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Gyanus alakok. A felsővárosi plebániára tegnap két gyanus alak sómpolygott be: fűrkésző tekintettel, amiből könnyen azt lehetett következtetni, hogy ezek nem jóban török a fejüket. Megjelenésükön kívül beszédmodoruk is növelte a gyanut, hízeglő kedélyességgel érdeklődtek, hogy a „Főtisztelendő plebánus ur mikor szokott ebédelni, lefeküdni?” A rendőri beavatkozás persze nem maradt el, az egyiket, Staudinger János nagy-tényi kádársédedet sikerült is nyakoncspinni. Büntényt nem lehetett rábizonyítani, ezért csak csavargásért ítélte el Zavaros r. alkapiány öt napi elzárásra.

Atya jolvaja. Hingyi József, sárszentmiklósi Jakos f. hó 12-én arra a sajnos tapasztalatra jutott, hogy takarékpénztári könyvecskéje a benne letébe helyezett 258 k. kézpénzzel együtt eltűnt. Hingyi a csendőrhöz sietett, összes bizalmát beléjük helyezvén. Egyébként ő maga adta kezükbe az első adatot, azt szeptenvelük; hogy a tolvaj nem más, mint a saját fia, az Andris. A további nyomozás igazolta az atya sejtelmét, csakugyan az Andris fiu volt a tolvaj, ki a sok pénzét elmulatta, elkártyázta s a szeretőjének fölcímzésására fordította. Mikor elcsipték a gézen-guzt, alig volt nála pár korona. Persze a bíróság veri majd el rajta a port.

Rablótámadás. Hazai Istvánné rácke-reszturi lakos Ercsibe ment dolga után. Amint az országoton haladt, egyszer csak egy erős férfi állta útját s pénzt követelte. A megrémült asszony futásnak eredi, de a férfi egyre üldözte s felvélssel fenyegette, ha nem hajt szavára. Szeren-

csére azonban egy kocsi jött arra s a rajtalevők hallván a jajveszélést, az asszony segítségére siettek. Erre a támadó elmenekült. A szegény asszony pedig lélekzavarába sietett be Ercsibe, hol egyenesen a csendőrségre tartott s elmesélte a vele történetét. A csendőrök azonnal nyomozást indítottak, mire a támadót sikerült elfogniok Kün Antal marionvásári kömvességed személyében. A faggatásra először tagadott a támadó, azonban mikor látta, hogy így nem jut dűlőre, azt a mesét eszaltte ki, hogy ő is rablók kezébe került. A való tényállás megállapítására a nyomozás folyik.

Brutális kereskedő. Aba-Sárkeresztúr vasuti állomásának ügybuzgó jegyszédője, Tóth Géza, kötelességéhez híven kiutasította a forgalmat gátló gyerekesereget. Egész sereg lurkó hancurozott ott éktelen zsvajban, várva a vonatot. A gyerekek közt volt történetesen a falu üzleti buzgalmáról ismeretes kereskedőjének, Holczer Mózesnek kis leánya, aki zokonyvára a jegyszédő eljárását, sietett róla jelentést tenni apjának. Holczer ur erre bizony dühbe gurult s kisetett az állomásra, hogy a családon esett sérelem miatt elégtételt vegyen magának. És micsoda elégtételt vett Holczer Mózes ur. A jegyszédőt összepofozta, majd bottal támadt rá s a szegény embert nyomorékká tette. Állását is ott kellett hagynia. Holczer ur felett ma ült törvényt a bíróság s felháborodott lelkiállapotára való tekintettel csak 3 havi fogházra ítélte. Holczer ur persze nem hagyja abban.

SZÍNHÁZ.

Kedd, jan. 14.

Josette kisasszony a feleség. Modern, léha francia fércmű, a mely a mellett, hogy francia, magán hordja azt a különös sajátágot, hogy unalmas is. A tárgya francia... Jackson Jóé (Déri) el akarja venni Josettet (Hidi), de el kell utaznia, tehát rábizza őt a leány keresztapjára, Tarmayra (Bátori). A keresztapjának kellemetlen a teher, mert ő Myriannának (Holóczy) akar udvarolni. Fűrdőre utaznak, José kisasszony megszereti a keresztapját, a keresztapa a keresztleányt s utoljára valósággal egy pár lesznek azon kellemetlen tudattal, hogy más jogaiba avatkoztak. A megnyugtás azonban megérkezik, mert a völegény szintén kénytelen volt utazásközben megházasodni, Myriannat pedig Panarel (Kovács) veszi nőül. Ismét nem akarunk reklámot csinálni ennek a harmad, vagy tízedrendű malacágnak s azért csak röviden jelezük a tárgyat. A helyett inkább jelezük; hogy a lehető legunalmasabb. A második és harmadik felvonás egyik mulatságos epizodja, hogy Panarel (Kovács) folyton ásít. Ez a kellemetlen helyzet lassankint átragad a publikumra s egyszerre azon vették magunkat észre, hogy mindannyian ásítotunk. Közben huzkodtunk magunkra felöltőnk, mert a direktor ur: talán tekintettel a tegnapi kasszarablásra — még a mélegtől is kimélni igyekezett bennünket. Így aztán az egész publikum kórusban ásított. Az álló helyek publikuma, a kopaszabb fejű ülőközönség hangosan nevetett, a mikor egy-egy vas-kosabb kétértelműség kinálozott, a jobb izlésűek botráncokztak s aztán valamennyien várták, hogy mikor lesz vége valahára ennek az unalmas dikciózásnak az apró, értéketlen epizódok előráncgálásának, a melyben az egész publikumot utcasaroknak nézik.

A színészek, no azok szintén elég kedvetlenek voltak. Először is nagyon kevésbé tudták a szerepüket, másodsor tudták, hogy az ilyen értékeltenséget, a melynek egyetlen kétértéke a kétértelműség — úgy sem tudják megmenteni. Hidi jobban érdekelte a baloldal egyik emeleti páholya, mint az egész darab, folyton oda pislogatott. Inke redesen pislogott, ma még a rendesnél is többet pislogatott. Holóczy a szokottnál is többet eezett. Kovácsnak kicsi szerep jutott, Dérinek még kisebb, a többinek még a kisebbnél is kisebb. Bátori sokat mozgott, de nem tudta kimozogni a darab diadálát, a melyről már most elmondhatjuk a gyászbeszédet.

Közönség kevés volt, ezután pedig reméljük, még kevesebb lesz.